BY & FOLK

PÅL ENGESÆTER, folk@bt.no

JUBILANTER

103

Anna Magdalena Kaland, 5918 Frekhaug

90

Evelyn Hansen, 5145 Fyllingsdalen
Kirsten Regine Henriksen, 5043 Bergen
William Lysøe, 5911 Alversund
Signe Selland, 5713 Vosse-strand
Bjarne L Tveiten, 5750 Odda

80

Ole Dagfinn Anglevik, 5304 Hetlevik
Sigfrid Hillesøy, 5235 Rådal
Olav Magnus Kalleklev, 5283 Fotlandsvåg
Bjørn Edvard Strømme, 5039 Bergen
Birger Olav Sunde, 5089 Bergen
Gunnar Torstein Telle, 5056 Bergen

70

Gudtorm Breivik, 5414 Stord
Hans Brekke, 5961 Brekke
Sigbjørn Dale, 6993 Høyanger
Reidun Gauteplass, 6873 Marifjøra
Terje Gjeitrem, 5113 Tertnes
Tore Hagen, 5115 Ulset
Erling Hauso, 5778 Utne
Arild Horn, 5053 Bergen
Alf Høysæter, 5264 Garnes
Arne Gill Haanshuus, 5052 Bergen
Marit Irgens, 5226 Nesttun
Tore Knudsen, 5268 Haukeland
Aud Åsne Kvamme, 5152 Bønes
Hans Løseth, 6884 Øvre Årdal
Tor Midtsæter, 5419 Fitjar
Steinar Olsen, 5410 Sagvåg
Maria Soledad Vasques Rami-rez, 6887 Lærdal
Gullborg Rutledal, 5019 Bergen
Edvard Johannes Stangeland, 5398 Stolmen
Dag Tønseth, 5053 Bergen
Marit Aksnes Aase, 5600 Norheimsund

60

Herborg Alvheim, 5336 Tjeldstø
Per Erling Toftebjerg Andersen, 5281 Valestrandsfossen
Solbjørg Henny Andersen, 6800 Førde
Roger Bjerkan, 5643 Strandvik
Leiv Båtbukt, 5235 Rådal
Noralv Distad, 5745 Aurland
Elin Halland, 5281 Valestrandsfossen
Gabriela Lilian Navas Hasfjord, 5200 Os
Bente Heggøy, 5419 Fitjar
Rune Hundhammer, 5144 Fyllingsdalen
Lisbeth Johannessen, 5918 Frekhaug
Arna Mulahasanovic, 5089 Bergen
Linda Kjerstin Sørheim, 5146 Fyllingsdalen
Ella Doris Hellum Saasen, 5073 Bergen
Arent Wiken, 5947 Fedje
Erik Andre Wollertsen, 5143 Fyllingsdalen

50

Lise Hammer, 5089 Bergen
Tor Olaf Hanøy, 5308 Kleppestø
Kjersti Haukeland, 5262 Arnatveit
Vibekke Helland,5337 Rong
Inge Hope, 5993 Ostereidet
Solgun Hovland, 5416 Stord
Dariusz Jacek Jargilo, 5417 Stord
Olav Martin Jorde, 6963 Dale i Sunnfjord
Marianne Ødegård Knudsen, 5310 Hauglandshella
Sissel Rio Matre, 5704 Voss
Jan Christian Nordhus, 5251 Søreidgrend
Kjetil Skog, 5300 Kleppestø
Anne Skålevik, 5097 Bergen
Odd-Vidar Storesund, 5357 Fjell
Walla Lafta Thahad, 5222 Nesttun
Birthe Økland, 5212 Søfteland

DAGENS NAVN

I dag er det **Agnar** og **Annar** som har navnedag. Begge navn er norrøne.

NTB

FØDSELSDAGER

I dag fyller NRK-veteran Totto Osvold 76 år, nærings-livsleder Harald Norvik 71 år, nobelprisvinner Shirin Ebadi 70 år, tidligere UEFA-president Michel Platini 62 år, artist og låtskriver Jarle Bernhoft (bildet) 41 år, pro-gramleder Pål Plassen 37 år, prins William av Storbritan-nia 35 år. NTB

PS

Heim når andre går ut

HÅKON GLATVED-PRAHL
hakon.glatved-prahl@bt.no

DEN FØRSTE halvliteren med øl eg drakk på kafé i Bergen kosta 8,50 kroner. Kafeen låg i andre etasje på Hotel Neptun, med inngang opp trappene på nordsida av bygget. Det må ha vore tidleg på 70-talet.

Eg kom til å mimra litt om utelivet i «gamle dagar» då eg sist laurdag var på veg heim til Alversund etter ein hyggjeleg middag hos ein kollega i søre bydel. For å rekka siste bussen nordover, tok eg bybanen frå stoppet Brann Stadion og ned til busstasjonen like før midnatt.

OM BORD i bybanevogna sat festglade ungdomar i sin finaste stas med holete dongeribukser og andre festplagg. Det såg ut til at alle skulle ut på by'n, medan eg nesten kan garantera at eg var den einaste som skulle heim.

Fenomenet er velkjend.Når vi strile-ungdomar ein sjeldan gong skulle ta turen heilt til Bergen (inkludert ferje Knarvik-Steinestø) for å kosa oss, var det avreise rundt klokka seks heimanfrå, stundom før det også. Og retur med buss klokka elleve/halv tolv om kvelden.

SISTNEMNDE klokkeslett er omtrent same tida som dagens unge dreg *inn* til Bergen sentrum for å wfesta og ha det moro. No skal det seiast at utestadane i dag har lengre opningstid enn før, og at det rett og slett blir for dyrt å opphalda seg på pub eller liknande heile kvelden og halve natta.

I MIN VENNEKRETS frå strilelandet vart laurdagskveldane i Bergen som regel avslutta på utestaden Willies. Og: Ein hundrings heldt til godt over 10 halv-literar! Utan at det var noko kvantumsmål i seg sjølv.

KRITIKERROST: Teateranmelderne var begeistret for regissør Vibeke Flesland

ALLE SKAL MED // Det spiller ingen rolle om du er sjenert, eller tror du ikke har noe å bidra med. Vibeke Flesland Havre vil likevel ha deg på audition.

Hun vil ha deg på audition

BRITT SØRENSEN
britt.sorensen@bt.no
foto RUNE SÆVIG

– Du regisserte «Folkets festspillscene», der vanlige folks historier ble bearbeidet til scenekunst og fremført av dem selv. Prosjektet overtas nå av Den Nationale Scene. Når blir det ny forestilling?

– Allerede 6. oktober. Så vi har ikke så mye tid på oss.

– Tirsdag 27. juni har dere audition. Hvem vil dere ha tak i?

– Mennesker mellom 16 og 20 år. De trenger ikke ha teatererfaring. De kan være utadvendte

FOLK: BT bringer gjerne minneord, jubilantomtaler og lignende. Tekstlengden bør ikke overstige 2000 tegn.
KONTAKT: E-post: folk@bt.no eller telefon 55214518.

RUNDE DAGER: Dersom du har rund dag, 50 år eller eldre i denne eller neste måned, og ikke ønsker navnet ditt på listen, kan du reservere deg på: www.bt.no/jubilant senest fire virkedager før.

Havres «Folkets festspillscene». Nå tas prosjektet videre av DNS.

eller sjenerte. Om de synger eller spiller et instrument er det topp, men det er ikke nødvendig. De må gjerne tro at de ikke har noe å bidra med, erfaringsmessig er det gjerne de som har mest å bidra med. Vi ser etter ulike typer med ulike interesser og ulik bakgrunn. Kort sagt: Vi vil ha tak i forskjellige mennesker som kan fortelle ulike historier.

– Hva skjer på audition?

– Vi har det gøy. Det er ikke skummelt i det hele tatt. Jeg ber gjerne deltakerne om å ta med en ting eller et bilde som de skal snakke litt om. Det er en fin måte å varme opp på og bli litt kjent med hverandre. Vi gjør også noen enkle øvelser hentet fra teatersport, og det er like gøy å se på som å være med på. Man kan la være å delta hvis man ikke har lyst. Selv har jeg jobbet med folk i alle aldre, og uansett alder legger jeg vekt på at vi skal lytte uten å dømme, og snakke uten frykt. Vi vet ikke ennå hvor mange vi skal ha med. Vi har laget et konsept; jeg vet hva jeg vil, men ikke hva forestillingen skal handle om. Det kommer an på hvem som blir med på prosjektet.

– Hvordan kom du på ideen med denne type teater?

– Initiativet kom fra Festspillene, som ville lage borgerteater, noe det er tradisjoner for i blant annet Danmark og Tyskland. De sendte meg til Dresden på en fem dager lang festival. Ut fra hva jeg så der, utviklet jeg mine egne ideer. Under Festspillene i 2014 satt jeg i en bod og tok imot folks historier. Resultatet ble «Det var en gang et menneske» i 2015, og fjorårsforestillingen «En plass i solen».

– Hva er utfordringen med denne typen teater?

– Forestillingen skal ha kunstnerisk verdi. Og vi har etiske hensyn å ta. Vi skal ikke lage sosialpornografi. Ingen skal utlevere seg selv eller andre.

– Hva er målet med høstens forestilling?

– Vi vil skape relevant og engasjerende teater for unge, der vi forteller en nyansert historie om hvordan de opplever verden, som gruppe eller som enkeltindivid. Det som er engasjerende for unge, er som oftest interessant og engasjerende for eldre mennesker også. Det sier noe om hvilken retning samfunnet utvikler seg. Denne teaterformen byr også på enorme muligheter for fornyelse, ikke bare i tematikk, men også i form. Så det er også et mål å forske på grensene for hva teater er og kan være. Vi håper at forestillingen får publikum til å se verden fra en ny vinkel. At de, om de tar Bybanen hjem fra DNS, ser på sine medreisende på en annen og kanskje litt mer respektfull måte.

MIN DAG

Navn: Vibeke Flesland Havre
Alder: 43
Bosted: Møhlenpris
Aktuell: Søker unge mennesker som vil fortelle sine historier, som så bearbeides og gjenskapes for teaterscenen.

08.00: Leser e-post og drikker kaffe en times tid.
Kl. 14.00: Da har jeg et møte med Fargespill. Men hva det går i er ennå ikke offentlig.
Kl. 20.00: Da trener jeg trapes på Fysak. To hellige timer en gang i uken, hvor jeg dingler under taket.

MINNEORD

Det er med stor sorg Noregs Mållag har motteke melding om at **Hans Olav Tungesvik** er død. Tungesvik er den som har sete lengst i leiarstolen i Mållaget, i fem år frå 1965 til 1970. I 2014 vart han utnemnd til heidersmedlem. I 1961 var han med å skipe Noregs Student- og Elevmållag, seinare Norsk Målungdom. Som leiar i Noregs Mållag la han til rette for ordskifte om politisk strategi for ei ny tid, og då vart «Målreising 1967» lagd fram. Han var med på å skipe folkehøgskuletilbodet Akademiet i Rauland.

I Grunnskulelova i 1969, etter systematisk arbeid frå Hans Olav Tungesvik og Mållaget, vart jamstilling mellom bokmål og nynorsk lovfesta i den 9-årige skulen. Men i gymnaset var det framleis flest bokmålsbøker. I oktober 1971 gjekk 30.000 ungdomar i streik for rettane til nynorskelevane, og i 1974 vart kravet lovfesta. I 1977 vart Hans Olav Tungesvik vald inn på Stortinget, og som medlem av Kyrkje- og undervisningskomiteen bidrog han vesentleg til at krava om parallellutgåver vart skjerpa. Han følgde saka tett gjennom åtte år som stortingsrepresentant.

Over femti år etter at han tok til som leiar, var han framleis ein aktiv lokallagsleiar i målrørsla. I 2014 var Hans Olav Tungesvik sentral i arbeidet for å få grunnlova på nynorsk.

Hans Olav hadde ei særskild evne til å løfte andre. Det vanka alltid hyggelege og oppmuntrande ord, og han var tvers gjennom eit godt menneske. Eg er glad for at eg sjølv fekk lære Hans Olav å kjenne. Vi kjenner ei sterk medkjensle med kona Liv og familien som mista han så brått.

Det går ei bein line frå Ivar Aasen og dei fyrste målmennene til denne store idealisten. Alle målfolk er gode målfolk, og alt målarbeid er godt målarbeid. Like fullt er det somme som anten ved tilfelle eller på grunn av livet sjølv eller gjennom handlingane sine får store eller større konsekvensar for livsvilkåra til nynorsken. Ein av desse var Hans Olav Tungesvik.

I Noregs Mållag lèt han etter seg eit stort sakn. Han var den som alltid gjekk oss andre til hande når noko stod på. No får vi sjølve prøve å vere meir som han.

MAGNE AASBRENN
LEIAR I NOREGS MÅLLAG

MINNEORD

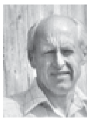

Bonde **Johan Rørvik**, Haukedalen i Førde, har gått bort 81 år gammal. Meldinga om at den spreke og samfunnsengasjerte gardbrukaren hadde sovna inn etter ei tids sjukelege, blei motteken med både vantru og sorg. Han var i full aktivitet att etter ein vellukka kreftoperasjon før jul i fjor og let til å vera friskmeld. Så vel var det likevel ikkje, og då nye komplikasjonar støytte til, ebba livet ut.

Namnet Johan Rørvik vil i første rekkje vera knytt til den 20 år lange kampen for freding av Gaularvassdraget der han i alle åra var medlem og ei tid leiar, av Informasjonskomiteen. Det var ein særs hard strid som til sist enda med varig freding av vassdraget i 1993. Ei anna sak Johan engasjerte seg mykje for var også opprustinga av den gamle postvegen over Rørvikfjellet mellom Holsen og Haukedalen – ein innsats han blei tildelt Førde kommune sin kulturpris for.

Johan Rørvik var den som alltid stilte opp der noko skulle gjerast til beste for fellesskapen. Han var ein klok og tenksam mann som både skreiv artiklar og heldt foredrag om dei sakene som opptok han. Han tok i si tid over ein velstelt gard etter foreldra sine i Rørvika, der eine sonen i dag har ansvaret for gardsdrifta.

Tankane går i dag til Magnhild som saman med dottera, to søner og familiane deira, sit att i djup sakn etter å ha mista ein kjær familiefar.

HARRY FRØYSLAND

HAVNEN

JEKTEVIKSTERMINALEN: Danskebåten fra Hirtshals kl. 12.30, retur kl. 13.30.
HURTIGRUTEKAIEN: «Nordlys» fra Kirkenes kl. 14.30, retur kl. 20.00.
DOKKESKJÆRSKAIEN: «Maersk Flensburg» fra Bremerhaven kl. 23.00, til Måløy i morgen kl. 08.00.
«Rita» fra Rotterdam kl. 08.30, til Måløy kl. 16.30.
S.NYKIRKEKAI: «Vendla»fra kysten kl. 08.00, retur i morgen kl. 16.00.
Cruiseanløp:
BONTELABO: «Costa Pacifica» (114.425 brt) fra Geiranger kl. 08.00, til Hamburg kl. 18.00.
SKOLTEN: «Le Soleal» (10.992 brt) fra Olden kl. 06.00, til Lerwick kl. 20.00.
«HANSEATIC» (8378 brt) fra Hamburg kl. 09.00, til Geiranger kl. 18.00.
JEKTEVIKSTERMINALEN: «Mein Schiff 4» (99.526 brt) fra Hamburg kl. 08.00, til Geiranger kl. 17.00.

KILDE: BERGEN OG OMLAND HAVNEVESEN